

Marhuana a zákon

“Zákonný status cannabis”

Mgr. Josef Radimecký

ředitel sekretariátu

Meziresortní protidrogové komise vlády ČR

Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004

- při přípravě Národní strategie protidrogové politiky 2001-2004 definovala meziresortní pracovní skupina při SWOT analýze oblasti legislativy mj. tuto slabou stránku: **Nedostatečné rozlišení drog podle míry jejich společenské nebezpečnosti**

Krátkodobý cíl

S cílem odstranit definovanou slabou stránku, stanovila pracovní skupina tento cíl: **rozlišit postih za držení a distribuci drog podle míry jejich zdravotní a společenské nebezpečnosti.**

Zákonný status marihuany v euroamerické civilizaci (I): prosazovaná trestní represe (princip legality)

- stíhání za držení jakéhokoli množství jakékoli ilegální drogy
- orgán činný v trestním řízení je povinen stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví (ČR, TR §2 odst.3, dále např. Finsko, Řecko)

Zákonný status marihuany v euroamerické civilizaci (II): neprosazovaná trestní represe (princip oportunitity)

Konopí zůstává nelegální látkou

- v zákoně zakotvená možnost nestíhat určité trestné činy, není-li to ve veřejném zájmu (B,NL,D)
- konzumenti nejsou trestáni za držení pro vlastní potřebu; v některých zemích jsou “konopné trestné činy” prohlášeny příslušným ministerstvem za “nejnižší prioritu” policejní práce
- cílem je zabránit zdlouhavým a nákladným procesům a stigmatizaci uživatelů cannabis

Zákonný status marihuany v euroamerické civilizaci (III): dekriminalizace užívání a držení konopí

- konopí zůstává nelegální látkou
- zákon rozlišuje drogy podle míry jejich rizika pro zdraví např. na:

- akceptovatelné/ neakceptovatelné
- nízké/ vysoké riziko
- velmi nebezpečné látky (nepoužívá se pro konopí)
- není trestáno jeho užívání a držení malého množství pro osobní potřebu

Zákonný status marihuany v euroamerické civilizaci (IV): dekriminalizace užívání a držení všech nelegálních drog pro osobní potřebu

- konopí a všechny ostatní drogy zůstávají nelegálními látkami, ale jejich držení nepodléhá trestnímu zákonu (Itálie, Španělsko, Portugalsko)
- není trestáno/ je tolerováno jejich užívání a držení

Současný stav v EU

- nárůst počtu uživatelů drog v Evropě
- dva základní trendy v užívání drog:
 - kontrované užívání (konopí, Extasy) je součástí životního stylu mladých lidí, kteří ve společnosti normálně fungují
 - nebezpečné formy užívání drog (heroin, kokain, pervitin) zpravidla injekční, vedoucí k vyloučení ze společnosti
- na základě těchto trendů diskutují odborníci a politici zemí EU o postoji ke konopí a Extasy
- cílem této diskuse (např. pracovní oběd ministrů zdravotnictví členských a kandidátských zemí EU 5. 6. 2001) je odpověď na otázku: “jak přizpůsobit protidrogové politiky zemí EU současnému stavu poznání?”

Co znamená legalizace?

při častých mediálních diskusích o přístupu k marihuaně, se pletou a zaměňují pojmy legalizace a dekriminalizace:

– legalizovat znamená vyjmout konopí ze seznamu zakázaných látek (zákon č.167/98 Sb.o návykových látkách)

ale

– zařazení konopí do seznamu zakázaných látek vyplývá z mezinárodních konvencí OSN, k nimž se ČR zavázala (tj. legalizace není možná, pokud nebude změněna příslušná úmluva OSN – z roku 1961)

Česká republika

možná cesta, jak rozlišit postih za držení a distribuci drog podle míry jejich zdravotní a společenské nebezpečnosti:

– rozlišit drogy v z.č. 167/1998 Sb. o návykových látkách do skupin (nejméně do dvou) podle míry jejich zdravotní a společenské nebezpečnosti na základě

vědeckých poznatků

- nestíhat držení konopí pro vlastní potřebu
- sjednotit praxi v postupu orgánů činných v trestním řízení (Policie ČR, státní zastupitelství)